

Проте зараз в Україні операції з надання кредитних ресурсів для реалізації природоохоронних проектів у вітчизняній банківській практиці майже не використовуються через відсутність дієвих механізмів стимулювання участі банківських установ у кредитуванні екологічного бізнесу; відсутність ефективної системи відбору найбільш ефективних екологічних проектів; наявність високого ступеня ризику непогашення кредитів через відсутність гарантій досягнення очікуваного результату чи відсутність у позичальника необхідних коштів; тривалі терміни кредитування, необхідні для реалізації проектів; високі розміри процентних ставок за такими кредитами; відсутність у банків досвіду кредитування інноваційної екологічної діяльності.

Тому на цьому шляху першочерговими заходами повинні стати такі:

- формування організаційно-економічного механізму управління процесами кредитування, в основі якого – ефективне використання місцевих кредитних ресурсів на базі максимального використання потенціалу фінансово-кредитних установ, які функціонують у регіоні;
- формування ефективно діючої кредитної політики, що полягатиме в розробці та впровадженні системи заходів, спрямованих на формування місцевих кредитних ресурсів для реалізації природоохоронних програм;
- широке впровадження в діяльність кредитних установ прогресивних технологій кредитування та послуг кредитного характеру з метою диверсифікації кредитних вкладень за видами та в розрізі позичальників, а також з метою всебічного задоволення фінансових потреб суб'єктів господарювання; ефективного використання власних кредитних ресурсів і стримування їх витоку за межі регіонів; здешевлення кредитів комерційних банків.

О. В. Москаленко, канд. екон. наук, Харківський інститут банківської справи Університету банківської справи НБУ

АНАЛІТИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ФІНАНСОВОЇ СТІЙКОСТІ БАНКУ

Банківська система забезпечує ефективний кругообіг грошової маси через її консолідацію та координацію, виступаючи провідною складовою економіки будь-якої країни світу. Від її якісного стану багато в чому залежить розвиток суспільства. Вдале функціонування банківської системи на пряму залежить від фінансової стійкості кожного окремого банку. Стійкість виступає не тільки гарантом своєчасності розрахунків, але і чинником, що забезпечує довіру до всієї банківської системи.

Удосконалення аналітичного забезпечення фінансової стійкості банків сприяє виявленню переваг і недоліків, що на сьогодні використовуються в цьому процесі.

Фінансова стійкість банку – це головна умова його існування та активної діяльності, яка формується під впливом об’єктивних і суб’єктивних факторів та оцінюється за допомогою як окремих показників, так і зведених комплексних показників, які лежать в основі рейтингових оцінок діяльності банків.

У сучасній практиці банківської діяльності України найчастіше використовуються такі методи визначення фінансової стійкості, як коефіцієнтний, інтегральний та бально-рейтинговий аналізи.

Визначаючи достовірність оцінювання стану та перспектив роботи банківської установи, доцільно порівняти вищезазначені методи за кількістю стримуючих та стимулюючих факторів (табл. 1).

Таблиця 1 – Аналітичне забезпечення фінансової стійкості банку

Фактор		Коефіцієнтний аналіз	Інтегральний аналіз	Бально- рейтинговий аналіз
Стримуючий (0)	Стимулюючий (1)			
Незначна поширеність у використанні	Значна поширеність у використанні	1	1	0
Складність обчислення	Простота обчислення	1	1	1
Неможливість формування узагальнюючої оцінки	Формування узагальнюючої оцінки	0	1	1
Надання результатам суб’єктивного характеру	Надання результатам об’єктивного характеру	0	0	0
Наявність великої кількості коефіцієнтів	Незначна кількість коефіцієнтів	0	1	0
Ускладнене порівняння за наявності великого масиву банків	Простота в порівнянні для всієї банківської системи	0	1	0
Неможливість дистанційного проведення	Прийнятність під час проведення дистанційного аналізу	1	1	0
Складність визначення вагових коефіцієнтів	Простота визначення вагових коефіцієнтів	0	0	0
Неточність у показниках	Точність показників	0,5	1	0

З таблиці 1 видно, що в кількісному вираженні найбільш прийнятним є метод інтегрального аналізу, адже він має найбільшу кількість стимулюючих факторів (7/2), порівняно з коефіцієнтним (3,5/5) та бально-рейтинговим (2/7) аналізами. У якісному вираженні перше місце посідає коефіцієнтний аналіз, адже його пропорція є найбільш урівноваженою по відношенню до інших.

Фінансову стійкість банку слід розглядати в контексті таких базисних елементів, як стабільність діяльності банку, стійкість проти впливу факторів зовнішнього та внутрішнього характеру, спроможність відновлювати свої функції після потрясінь.

Метою аналітичного забезпечення фінансової стійкості є виявлення реального фінансового стану установи та можливостей банку в майбутніх періодах.

Механізм інтегрального аналізу фінансової стійкості банку становить алгоритм послідовних дій перетворення вхідної інформації, тобто певних статистичних даних, на об'єктивні результати, що сприятимуть підвищенню ефективності функціонування банку.

Інтегральний аналіз фінансової стійкості має враховувати вплив зовнішнього середовища через врахування таких екзогенних чинників, як бюджетний дефіцит або профіцит; стійкість національної грошової одиниці; стан валютного ринку; рівень інфляції; інвестиційний клімат; ефективність діючого законодавства; рівень політичної стабільності в країні тощо.

До ендогенних чинників, що впливають на фінансову стійкість банку, можна віднести: капітал банку; склад і структуру активів; ліквідність банку; доходи та витрати банку; чутливість до ризиків; банківський менеджмент.

На останньому етапі аналізу мають надаватися рекомендації щодо укріплення фінансового стану установи.

Отже, належне аналітичне забезпечення дає змогу виявити причини та наслідки різних аспектів діяльності банку. У цьому контексті інтегральний аналіз дає можливості для дистанційного та швидкого розрахунку фінансової стійкості банку, а також для прийняття управлінських рішень, спрямованих на покращення її показників.